

RESPONSORVM
D. TIBERII DECIA-
NI VTINENSIS, CLARISSIMI
AC CELEBERRIMI IVRIS VTRIVS-
QVE CONSVLTISSIMI, COMITIS LATE-
RANENSIS, EQVITIS SPLENDIDISSIMI:

AC HODIE IN FLORIDISSIMO OMNIVM EVRO-
pa Gymnasio Patavino Iuris Caesarei, in prima sede matuti-
na, ordinarij interpretis,

Volumen Secundum.

RESPONSA PLANE OMNIBVS TVM IN FORO, TVM
 in scholis versantibus, apprimè conducibilia, non minus
 necessaria, quàm utilia.

ACCESSIT PRAETEREA INDEX RERVM OMNIYM, LO-
corumque insignium locupletissimus.

1 5

8 9.

Cum S. Caes. Majestatis Privilegio.

Impressum Francof. ad Moen. impensis Sigis. Feyrabendij.

**D. TIBERII DECIANI IV-
RISCONSULTI VTINENSIS CELE-
BERRIMI, ET IN PATAVINO GYMNA-
sio Iuris Ciuilis matutinis horis primarij
interpretis,**

R E S P O N S O R V M

Volumen Secundum.

ARGVMENTVM.

*An vox filijs, posita in conditione ista si
sine filijs decesserint, comprehendat etiam fe-
minam ad exclusionem substituti.*

S Y M M A R I V M.

- 1 **V**oluntas clara testatoris etiam contra verborum pro-
prium significationem attenditur.
- 2 Testator in dubio videtur voluisse favere agnationi sua.
Et hoc licet expressum non sit pro expresse tamē ha-
betur.
- 3 Ratio generalis extensio diluam etiam quando iura reddo potest,
et non alit.
- 4 Substitutus debet regulari secundum institutionem.
Et quomodo procedat, l. re. nu. 14.
- 5 Voluntas testatoris in si decesserint, et substitutio videtur potissimum
spectanda est, etiam si coniectura sit.
- 6 Pars una testamenti aliam declarare dicitur.
Removetur in gradu non debet, et si dicitur conditione quam proxi-
mus dicit.
Et quomodo procedat, nu. 197.
- 7 Heredem appellatione quando veniant extranei.
- 8 Masculinum an recipiat femininum in masculinis differenti vel in-
differenti, et nu. 198.
- 9 Argumentum de statuto et lege ad vicina voluntates et testato-
rem videt.
- 10 Statutus vel testator excludens filios multo magis videtur nepotes
excludere, et nu. 199.
- 11 Testator ita videtur disposuisse, sicut si interrogatus fuisset, respon-
disset.
Et quomodo procedat, nu. 201.
- 12 Anni an teneantur nepotes decore.
- 13 Testator in dubio omnino presumitur habere maiorem affectionem
ad proximiores quam ad remotiores in gradu.
Item maiorem ad rem naturam quam non naturam, ibid.
Et quomodo procedat, nu. 203.
- 14 Disposuit testator in casum ad pias causas, quando illi loco substi-
tuta est pia causa.
- 15 Inducendum in dubio est pro pia causa.
- 16 Masculinum an recipiat femininum in dispositione ad pias causas,

- 17 Specialitates seu improprietas non possunt concurrere in eodem
casu.
Et quomodo procedat, nu. 204.
- 18 Pluribus locis duo saltem requiruntur.
- 19 Proprietas vocabulorum requiritur et coniectura mente defuncti.
- 20 Condicio est in forma specifica adimplenda.
- 21 Praesertim quando non est necessaria ad essentiam aliorum, ibid.
- 22 Testator instituit filios suos mascululos postea fecit substitutionem ve-
nicis, et unquam fratrem suum sub condicione, si unquam filij de-
cessissent absque filijs, filius ultimus decessit relicta filia tantum,
quid iuris.
- 23 Fratris appellatione an contineatur soror.
Nepotum appellatione an contineatur neptis, ibidem.
- 24 Nepos ex filio an poterit excludere agnatos substitutos a testatore,
sub hac condicione si sine filijs decesserit sine filia femina.
- 25 Condicio debet probari adimpleta ab eo qui eam in iudic. deducit, et
in illa jandem interpretari suam.
- 26 Decedens sine filijs non dicitur, qui relicta filia decessit.
- 27 Liberi et filij an differant.
- 28 Dicitur si quis, comprehendit tam masculinos quam feminas.
- 29 Verbum, completitur, cum sit natura.
- 30 Verbum, contineri dicitur proprietatem.
- 31 Vox ista, figura, dicitur a ratione, utrumque et exteriora.
- 32 Dicitur, quasi dicitur improprietas in sermone.
- 33 Dicitur plerumque, cum sit natura.
- 34 Dicitur semper, quam esse actionem habeat.
- 35 Regulam habere, dicitur proprietatem pro se habere.
- 36 Regula proprie comprehendit omnes casus, sicuti genus omnes spe-
cies.
- 37 Certe res dicitur pro eo, qui habet regulam pro se.
- 38 Proprietas verborum tribus modis percipitur scilicet auctoritate le-
gis, definitionis et etymologia.
- 39 Verba generaliter capiuntur, quatenus proprietatem coram se re-
putent.
- 40 Proprietas et improprietas habet modum, quod est non improprietas,
et non esse, et esse, habet non esse.
- 41 Improprietas a lege facta dicitur probabilis et necessaria, a qua re-
vera non potest.
- 42 Voluntas testatorum plerumque interpretantur, quam legum.
- 43 Videtur, quod significet.
- 44 Videtur, quod significet.
- 45 Videtur, quod significet, quod per coniecturam constat.